

โครงการป้องกันและควบคุมโรควัณโรค ปี ๒๕๖๐

ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศาลามะปราง
อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

หลักการและเหตุผล

วัณโรคเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างใหญ่หลวง อุบัติการณ์ของวัณโรคเคยลดลงอย่างช้า ๆ ในอดีต แต่ในระยะหลังนี้กลับเพิ่มขึ้น เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และการดื้อยา ดังนั้นกระทรวงสาธารณสุขจึงให้ความสำคัญแก่แผนงานวัณโรคแห่งชาติ ในอันที่จะพัฒนายุทธศาสตร์ที่สำคัญในการควบคุมวัณโรค โดยการดำเนินงานควบคุมวัณโรคในระยะแรกได้เน้นไปที่การตรวจรักษาและการป้องกันโรค จากการทบทวนแผนงานวัณโรคแห่งชาติโดยคณะผู้เชี่ยวชาญวัณโรคจากองค์การอนามัยโลก มีข้อเสนอแนะที่ต้องเร่งรัดการดำเนินงานวัณโรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอัตราการรักษาหายและกินยาครบหรือที่เรียกว่าอัตราความสำเร็จของการรักษาวัณโรค (Treatment success rate) มากกว่าร้อยละ ๙๐ แนวทางการรักษาที่เป็นที่ยอมรับทั่วโลก คือ การรักษาผู้ป่วยวัณโรค โดยมีที่เลี้ยงคอยกำกับการกินยา ต่อหน้าทุกวัน ที่เรียกว่า DOTS (Directly Observed Treatment System) ซึ่งองค์การอนามัยโลก(WHO)ได้ให้ข้อเสนอแนะให้ทุกประเทศทั่วโลก ใช้แนวทางการรักษาเพื่อเพิ่มอัตราความสำเร็จในการรักษาวัณโรคโดยที่เลี้ยงหมายถึงเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. หรือบุคคลในครอบครัว เพื่อคอยดูแลผู้ป่วยวัณโรคให้กินยาทุกวัน ให้กำลังใจเพื่อให้ผู้ป่วยได้กินยาจนกระทั่งหายขาด ไม่เกิดปัญหาดื้อยาวัณโรคและการแพร่เชื้อวัณโรคในชุมชนต่อไป

จากสถิติอัตราป่วยด้วยโรควัณโรค ๕ ปี ย้อนหลังของอำเภอศรีบรรพต (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) คือ ๕๓.๒๑, ๕๒.๐๙, ๒๒.๔๗ , ๔๔.๙๕ และ ๐ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ และ ๕ ปี ย้อนหลัง ของตำบลเขาย่า คือ ๓๐.๗๗, ๔๕.๔๖, ๒๙.๔๑, ๔๔.๑๒ และ ๐ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ เพื่อให้มีประสิทธิภาพรวมทั้งการสร้าง ความตระหนักในระดับชุมชนและร่วมกันส่งเสริมป้องกันปัญหาของวัณโรคให้ลดน้อยลงต่อไป ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศาลามะปราง จึงได้เร่งรัดดำเนินการโครงการป้องกันและควบคุมวัณโรคอย่างต่อเนื่อง โดยการค้นหาผู้ป่วยรายใหม่และวิธี DOTS ในระดับชุมชนต่อไป

สำเนาถูกต้อง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และมีพฤติกรรมในการป้องกันโรควัณโรคอย่างถูกวิธี และต่อเนื่อง
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ ลดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงของผู้ป่วย และลดอัตราป่วยตายด้วยโรควัณโรค

กลุ่มเป้าหมาย

๑. อสม.ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศาลามะปราง ทั้ง ๔ หมู่บ้าน จำนวน ๕๗ คน
๒. กลุ่มเสี่ยงผู้ป่วยเบาหวาน ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง ผู้สูงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป ผู้สัมผัสโรคร่วมกับผู้ป่วยเป็นวัณโรคเสมหะบวก ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ติดสารเสพติด ผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยมะเร็ง ทั้งหมด จำนวน ๔๐๘ คน

เป้าหมายการดำเนินงาน/ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดผลผลิต (Outputs)

1. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงาน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐
2. เป้าหมายกลุ่มเสี่ยงได้รับการคัดกรองวัณโรค ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcomes)

1. เป้าหมายกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการคัดกรอง และผลผิดปกติ ได้รับการส่งต่อเพื่อการวินิจฉัยที่ถูกต้อง และได้รับการติดตามเยี่ยมบ้าน ร้อยละ ๑๐๐
2. อัตราสำเร็จการรักษาหายขาดของผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ ร้อยละ ๑๐๐

กลวิธีดำเนินการ

1. เขียนโครงการเสนอเพื่อขออนุมัติต่อประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลเขาย่า
2. ประสานงานวิทยากรและกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการอบรม
3. จัดทำหลักสูตรเนื้อหาการอบรม รูปแบบการอบรมใช้วิธีบรรยาย
4. จัดอบรมให้ความรู้แก่ อสม. เรื่อง การป้องกันและควบคุมโรควัณโรค
5. คัดกรองกลุ่มเป้าหมายโดย อสม.
6. กลุ่มเสี่ยงที่มีผลการคัดกรองผิดปกติ ได้รับการส่งต่อเพื่อการวินิจฉัยที่ถูกต้อง

พื้นที่ดำเนินการ

เขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศาลามะปราง (บ้านสำนักปราง, บ้านสะพานยาง, บ้านเขาย่าออก และบ้านหุหนาน)

สถานะถูกต้อง

ระยะเวลาดำเนินการ

มิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๐

งบประมาณ

ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาย่า งบส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในชุมชน จำนวนเงิน ๔,๔๐๐ บาท (สี่พันสี่ร้อยบาทถ้วน) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายรายละเอียด ดังนี้

๑. ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มผู้เข้ารับการอบรม วิทยากร และทีมผู้จัด จำนวน ๖๐ คนๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๒. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน ๓ ชั่วโมง ๆ ละ ๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๙๐๐ บาท

๓. ค่าวัสดุ และอุปกรณ์ในการจัดการอบรม เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๔. ค่าจ้างถ่ายเอกสารแบบคัดกรองวัณโรค เป็น ๕๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งหมด ๔,๔๐๐ บาท (สี่พันสี่ร้อยบาทถ้วน)

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายสามารถถัวเฉลี่ยได้ตามความเหมาะสม

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศาลาแม่ปราง
ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

การประเมินผล

- ประเมินจากอัตราสำเร็จการรักษาหายขาดของผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่
- ประเมินผลจากกิจกรรมการค้นหาผู้ป่วยวัณโรคปอดกลุ่มเสี่ยงทั้งในสถานบริการและชุมชน
- ประเมินจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรม

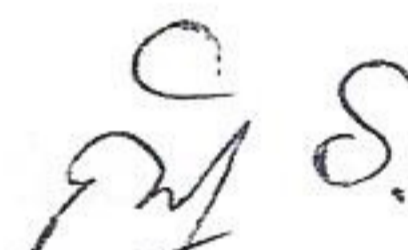
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ระบบคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วยวัณโรคในชุมชนได้รับการ พัฒนาและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- การค้นหาผู้ป่วยวัณโรคในกลุ่มเสี่ยงมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
- ชุมชนมีความตระหนักในการควบคุมป้องกันวัณโรคอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(ลงชื่อ)..... ..... ผู้เขียนโครงการ
(นางประดับ แก้วแป้น)

ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ม.๒ ต.เขาย่า

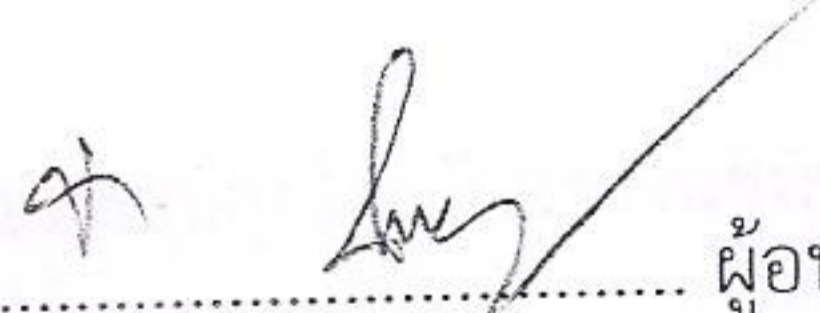
สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ)..... ..... ผู้เสนอโครงการ
(นางกัลญา แสงน่วม)

ประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศาลาแม่ปราง

(ลงชื่อ)..... ..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายไสว หนูคง)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาย่า

(ลงชื่อ)..... ..... ผู้อนุมัติโครงการ
(นายกิตติ มานันตพงศ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาย่า